rito dicitur Apoca. poteſtas coꝝ eſt a ligno
vite. E Sꝫ occurrũt hic duo q̃ſita me
rito mouẽda. Primo an hõ angelũ dignita
te ꝑcellat vel ecõuerſo. et videt̃ ꝙ hõ ſit no
bilioꝛ ex iam dictis. Etiã auctoritate beati
augu. q̃ dicit. Nõ mẽte hũana ſolus deꝰ ẽ
maioꝛ. Item ratõe ꝓbat̃. In oĩ genere id qḋ
tenet ratõem finis ẽ melius. ſed ĩ genere cre
aturarũ hõ tenet ratõem finis: et nõ angelꝰ
igit̃. Nam remigius ꝛ phs dicũt. ꝙ nos ſu
mus finis oĩm q̊dãmõ q̃ ſunt. qḋ nõ dicit̃
de angelo. Cõfirmat̃. maioꝛ ẽ q̃ recũbit q̃ꝫ q̃
miniſtrat teſte dño luce. xxij. Sed angelus
miniſtrat hõi. Heb. i. Oĩs ſunt admiſtra-
toꝛes ſpũs. Contra ſpũale nobilius ꝛ digni
us ẽ coꝛꝑali. et ĩcoꝛruptibile ꝛ ĩmoꝛtale coꝛ
ruptibili ꝛ moꝛtali. ſed angelꝰ eſt ſpũalis ĩ
coꝛruptibilis ꝛ ĩmoꝛtalis. hõ aũt nõ. ergo
ꝛc̃. Bonauẽ. in. ij. di. i. reſpõdet ꝙ de ange
lo ꝛ hoĩe poſſumꝰ loq̇ dupliciter. vel ꝑ cõ-
ꝑatõem ad finẽ ad quẽ ſunt. vel q̃ntuꝫ ad
nat̃e digitateꝫ. Si primo mõ ſic ſunt pares
qꝛ ad eundem finẽ ſcꝫ ad eternã beatitudinẽ
ĩmediate oꝛdiant̃. nec ſic angelꝰ ꝓpter hoĩeꝫ
nec ecõuerſo. tũ ſicut lex caritatis facit ĩ mẽ
bris coꝛꝑalibꝰ et cõciuibꝰ ciuitatis. ꝙ vnũ
mẽbrũ ſeruit alteri. vt pes poꝛtat ſe ꝛ oculũ
et oculꝰ videt ſibi et pedi. et ĩ ciuibꝰ terrene
ciuitatis ſimiliter cõtingit. Ita intelligẽdũ
eſt de hoĩe ꝛ angelo q̃ ſunt ciues ſuꝑne ciui
tatis. qꝛ eñ hõ habꝫ labilitatẽ ad labẽduꝫ
et poſſibilitatẽ ad reſurgẽdũ. angelus vero
ſtans ꝑpetuitateꝫ in ſtãdo cadẽs ĩpoſſibili
tatem in reſurgẽdo. Ideo ꝛ angelꝰ ſtãs ſu-
ſtẽtat hoĩs mutabilitatẽ. et hõ reſurgẽs reꝑat
ruinã angelica. Ideo q̊dammõ angelꝰ pro
pter hoĩem et q̊dammõ ecõuerſo. et ideo ad
hoc pares ſunt. Si vero loq̇mur q̃tũ ad na
ture digitatẽ. ſic angelꝰ melioꝛ hoĩ. et ſuꝑi
oꝛ in gradu cõſiſtu. Si obijceres ꝙ xps et
beata virgo q̃ ſunt optimi ĩ genere huano.
meliores ſunt optimis in genere angelico.
ergo hõ ſimpliciter melioꝛ ẽ. Dicẽdũ ꝙ hoc ñ
eſt ratõe nature. ſed multiplicis gratie ſuꝑ-
additę. Ad auctoꝛitatẽ cõtrariã. ꝙ nihil ca-
dit mediũ inter mentẽ et deũ. Dicẽdũ ẽ ꝙ hꝫ
eſt mediũ ſcḋm dignitatẽ nature. vel ſcḋm
cã cauſalitatẽ influentie. Primo cadit me-
diũ. ſcḋo mõ nõ. Nam deus ĩmediate infu
it in mẽte. et ipa mẽs ĩmediate a prima ve

ritate informat̃. De ſcḋo ratõe finis. dicẽ
dum ꝙ aliq̇d eſt ꝓpter qḋ res ẽ. aut ad ſuꝑ-
plendã indigẽtiã. ſicut domus ꝓpter hoĩeꝫ
et calcius ꝓpter pedẽ. Aut ad ſuſcipiẽdũ eiꝰ
influẽtiã ſicut hõ ꝓpter deũ. qḋ vltimo mõ
habꝫ ratõeꝫ finis nobilius eſt. qḋ prio mõ
nõ. Quia eñ hõ oĩbus indiget. angelꝰ nul
lo niſi deo. ideo oĩa ꝓpter hoĩeꝫ: nõ oĩa pro
pter angelũ. In cuiꝰ rei ſignũ angelꝰ cõdi-
tus eſt in principio: hõ vero ĩ die ſexto. Qḋ
obijcit̃ de miſterio ĩtelligit̃ dupliciter. aut ꝓ
pter ſe alicui miſtrat̃ ſicut regi ꝛ dño. et talis
nobilioꝛ. Aut ꝓpter aliũ ſicut ſi miſtrat mi-
les garcioni regis. talis nõ ẽ nobilioꝛ. Sic
angelus miſtrat hoĩ ꝓpter deuꝫ. ſicut diues
pauꝑi: et foꝛtis egrotãti. F Querit̃ ſe-
cũdo. vtrũ deus magis diligat hoĩeꝫ q̃ꝫ an
gelũ. Reſpõdeo ſcḋm Bonauẽtu. di. xxxij.
tercij. Qḋ deũ diligere magis vł minꝰ crea
turã ratõnalẽ. ẽ ſcḋm duplicẽ effectũ. Duplex
eñ eſt effectus. ſcꝫ cõditõis. et effectꝰ reꝑa-
tõis. Primo effectu magis diligit. vel dile
xit angelũ. qꝛ ipm ĩ melioꝛibꝰ naturalibꝰ cõ
didit. Secundo vero effectu magis dilexit
hoĩem. qꝛ redemit hoĩeꝫ. angelũ vero non.
Si autẽ vlterius q̃rit̃ q̃ iſtaꝝ dilectionũ ma
gis excedat. Dicẽdũ ẽ. ꝙ de exceſſu dilectõ
nis dupliciter loq̇ndũ. aut vt nũc. vel ſim-
pliciter ſiue ſcḋm ſtatũ ꝑſenteꝫ. ſiue ſcḋm
ſtatũ finalẽ. Si primo mõ. ſic dilectõ ad
angelos magis excedit. Si ſcḋo mõ tũc
excedit dilectõ ad hoĩes. ꝺ pluribꝰ eñ habꝫ
hõ in futuro: vñ magis gratꝰ exiſtat deo ꝙ
angelꝰ. tũ ꝓpter beneficiũ ĩcarnatõis. tuꝫ ꝓ
pter beneficiũ redẽptõis. tũ ꝓpter beneficiũ
eminẽtis gloꝛificatõis ĩ vtroq; ſexu. ſ. xpo
et beata vgĩe. quos ſuꝑ oẽs ãglos exaltauit.

Feria quarta poſt Palmaꝝ.

Domine quis
credit auditui noſtro. Yſa. liij.

H Phs. i. metha. dicit. ꝙ ad
ſapiẽtẽ. et ad docere volẽtẽ ꝑtinet oĩa ſcire
et poſſe cauſas reddere coꝝ q̃ ſcit. Quia. i.
phi. ꝛ. ij. metha. dicit̃. tũc ſcire arbitramur
cũ cauſas cognoſcimꝰ. Quia aũt fides cri-
ſtiane religionis ẽ tã ardua ſublimis. et dif
ficilis. ꝙ ꝑ cauſas. et ratõẽs ꝑfecte neq̃at ꝓ
bari. vł oſtẽdi. Ideo firmiter credẽda. et ſim
pliciter ꝯfitẽda eſt. Et vt habet̃ ex̃ de ſum.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

trini. c. firmiter in textu ꝛ glo. Nullꝰ nāq; ni
mis curioſe cauſas ꝛ ratōes ꝑquirere d; fidei
quia nō oīm ratio reddi poteſt. ff. de legibꝰ
l. nō oīm. Ideo impator iuſtinianus. vt bē
tur. C. de ſum. t. l. nemo ꝓhibuit. ꝙ de incepſ
nemoꝝ cuiuſcūq; cōditōis exiſtēs. publice
nec etiam priuate de fide cōtrectet ꝛ diſpu
tet vel idubiū reuocet. q̄ a ſanctis patribus
iuxͣ aplicas expoſitiōes iſtituta ſanctoꝝ pa
trū diffinita noſcūtur. niſi fiat cauſa ad di
ſcēdū in ſcolis: qꝛ de ſigulis nō ē inutile du
bitare. ſecūdū areſto. vel etiā cauſa vincen
di hereticos. Vñ maximus in ſermone plu
rimoꝝ martirū dicē. Nouerimꝰ itaq; ꝙ nō ſi
ne mag̃ diſcrimie de religiōis vitate diſpu
tamus quā tantoꝝ ſanguie cōfirmatā vide
mus. yſaias ergo in ſpū cogitās altitudinē
ꝛ ꝓfunditatē fidei xp̄iane religiōis. fragili
tatēq; hūane capacitatis ꝛ de reuelatis ibi
et nō ꝓphetizādu; dixit dn̄s. Dñe q̄s credit
auditui ꝛc. b Sed q̄rit̃. vtrū fides
xp̄ianoꝝ ſit nobilioꝛ ꝛ certioꝛ oīm ſectaru;
Ad qd̄ reſpōdēdū notare debemꝰ. ſm phm
ij. poli. in prin. ꝙ tria ſunt q̄ faciunt dictu;
alicuꝰ credibile. q̄uis nō demōſtratiue lo
quat̃. ſc; prudētia. vtus. et beniuolētia. Cu
ius ratō eſt ſecūdū cū. qꝛ ꝓpter oppoſita illo
ru; diſcredimꝰ alicui nō demōſtratiue loq̄n
ti videlic;. aut ꝓpter prudētiā. qꝛ reputamꝰ
cū ignaꝝ. aut ꝓpter maliciā. qꝛ q̄uis veru;
ſciat. et nō ē amicus veritatis ꝛ iuſticie. ei
nō credit̃. aut ꝓpter defectū beniuolētie. qꝛ
in caſu lic; ſit prudēs. et vtuoſus. nō tamē
reputamus cū beniuolū ꝙ velit cōſulere id
qd̄ nobis cōueniēs iudicabit. Sed q̄ūādo
illa tria cōcurrūt i aliquo. ſc; cū reputamus
prudētē. vtuoſu; ꝛ nobis beniuolū. tūc abſ
q; dubio credimꝰ dictis eius. q̄uis ea non
demōſtret. Sic doctoꝛ noſter xp̄s veniēs in
hūc mūdū ꝑſuadere. ꝓdicare. ꝛ fidē docere
dicta ſua ſcietiſſime demōſtrauit. et ideo do
ctrina ſua nō vocat̃ ſciētia. ſed fides. Sunt
tamē dicta ſua nihilominꝰ credibilia ꝑ tres
ꝓdictas ratōes. Au; qꝛ viguit in eo prudē
tia. cu; eſſet ſapiētia dei patris. luce. ij. Mi
rabant̃ ſup prudētia ꝛ reſpōſis eis. Uirtus
qꝛ doctrina eius in virtutibꝰ moralibꝰ tran
ſcēdit oēs; aliam ſecta;. Nam dato ꝙ aliq̄
ſecta alia cōtineat aliqd̄ hōeſtatis. fides ta
men noſtra hoc ide; cōtinet ꝛ ampliꝰ. et qd̄

docuit fecit. Actuū. i. Ih̄s cepit facere ꝛ do
cere. Et ideo dicitur Marci. vij. dicit̃. Be
ne oīa fecit. Beniuolētia ad nos. qꝛ dilexit
nos. et lauit nos a peccatis noſtris in ſan
guine ſuo. apo . Et ideo ſignāter dicit d̄
xp̄o ps̄ Teſtimonia tua crdibilia facta ſunt
nimis. De honeſtate fidei noſtre dicit albu
maſar li. i. cōiunctionū differentia. iiij. Qd̄
lex xp̄ianoꝝ veritates affirmat difficiles ad
imginandū. et ſup hūanā noticiā tranſgre
dientes. ipſe nāq; Albumaſar deſcribit oēs
ſectas vbi ſupra. ſecūdū curſu; planetarū ꝛ
ꝓprietates coꝝ. Nam cū ſint q̄nq; planete ꝑ
ter lumiaria magna. et inter eos q̄dam ſunt
boni ꝛ fortunati. vt iupiter et venus. q̄da;
maliuoli ꝛ infortunati. vt ſaturnꝰ ꝛ mars
quidā medij. vt bonus cū bono malus cu;
malo. vt mercurius. Modo inter bonos iu
piter ꝑcellit cū vtrīq; ſint fortunati. Et for
tuna duplex eſt. vna preſentis vite que ē trā
ſitoria. et illam ſignificat venus cuiꝰ ꝓpriū
eſt ſignificare ſup ludos leticiā. delectatiōe;
et ꝓſperitate; tpalem in preſenti. Alia eſt
fortuna futuri ſeculi q̄ ē eterna ꝛ ſup illa; ha
bet ſignificare iupiter. ſicut ſup ꝓlatiōes et
regna religionis ꝛ ſectas. ad futurū diſpo
nētes. i Quia igit̃ ſex ſunt planete pre
ter iouem q̄bus cōiungit ipm cōiungi. ideo
ſunt ſex ſecte principales in mūdo. quaru;
ſignifer ē iupiter. eo ꝙ cū diuerſis planetis
cōiungitur. Primo ergo ſecūdū albumaſar
vbi prius. ſi iupiter cōplectatur ſaturno. ſi
gnificat ſectā hebreoꝝ. quā ipe vocat iudaiſ
mū. cuius cauſam aſſignat. qꝛ ſicut ſaturnꝰ
primus eſt in ordine planetaꝝ. ita ſecta he
breoꝝ ſuperioꝛ eſt ꝛ prima oīm aliaꝝ. et ſicut
ſaturnus non complectit̃ nec coniugitur cū
aliquo planeta. ſ; oēs cū ipo. et hoc ꝓpter
tarditatem ſui motus reſpectu alioꝝ. ipe eīn
ōs ꝓcedit etiā phos. vt ꝓbat augꝰ. li. xviij
de ciui. dei. qꝛ ꝓphete ꝓceſſerūt ꝛ caldeoru
et egiptiorum philozophos. Et ſicut oīs
planeta cōiungitur ei. ſc; ſaturno ita oīs
ſecta poſterioꝛ aliquid veſtigiu; capit de ea
et ipſa de nulla. Si vero iupiter coniugitur
cum marte. et ſi mars applicatur ei. tunc ſi
gnificat ſectam caldeoꝝ adorantium igne;
de cuius natura eſt mars effectiue. De qua
ſecta eſt Abraham ereptus. dicente domino
ad eū geñ. xv. Qui eduxi te d̄ vr. caldeoꝝ.

Si vero iupiter cōiungatur ſoli. ſignificat
ſectam egyptioꝝ ſolē adorantiū. Unde ille
phutifar cuius filiaꝫ duxit Ioſeph erat ſa/
cerdos elyopoleos. id ē ſolis. Si vero iupi
ter cōiungit̄ veneri ſignificat ſectā ſeraceno
rū. vel magis agarenoꝝ. qꝛ ab agar ⁊ yſma
hele quā ſectā colit machometus. anno ab
incarnatōe dn̄i. cccccxxi. Et illa ſecta tota
dicit̄ venerea: et voluptuoſa: intantū ꝙ ille
licentiauit ſodomiticū cōtra naturaꝫ. ſicut
dicit euſtachius. vij. ethicoꝝ cōmēto. ix. et
licet machometus hāc legē reliquit i ſcriptis
in libro q̄ dicit̄ alcoranus. tamē illa ſecta lō
ge ante xp̄i aduētū habebat̄ in vſu hoim. ſi
cut dicit Ouidius q̄ fuit ante xp̄m ⁊ in tē/
pore xp̄i. in. iij. li. de vetula. Unde ſicut in
hac lege ait in q̄ ſibi liberat queciūqꝫ lice/
re putetur ſcripta. licet nōdū ſup hoc lex iue
niat̄. et hoc machometus longe poſt ad. cccc
cxxi. ānos p̄dicauit. Si vero iupiter cōiū/
gitur mercurio ſignificat ſectaꝫ xp̄ianā. In
qua ſecūdū eū occultatio eſt grauitas ⁊ la/
bor. Cuius cauſa eſt. Nam mercuriꝰ q̄ inter
ceteros habet ſignificatōeꝫ ſup libros diui
nos et ora ꝓphetaꝝ: quoꝝ teſtimōio hec lex
cōfirmat̄. Item reſpectu alioꝝ planetaꝝ ha
bet motū tā variū et tā difficileꝫ ad imaginā
duꝫ. Et ideo merito ſignificat illaꝫ legē. q̄
veritates affirmet difficiles ad imaginādū
et ſup hūanā noticiā exiſtētes cōtinet. ſicut
lex xp̄i facit. et huiꝰ ſignificator ē mercurius
ꝓpter hmōi cauſas ⁊ p̄cipue in v̄gine exi/
ſtens cū ioue. In virgie eīn habꝫ mercurius
omēꝫ dignitatē. ſcꝫ domū exaltatōnū tripli
cem ⁊ terminū. et ideo hec lex naſcitur. Un̄
Albumaſar. v. li. maioris introductorij di/
cit. Nō omēs antiq̄ iudei caldei ⁊ babilonij
docuerūt ꝙ i prima facie virgis aſcendet vir
go mūdiſſia a nutritura puerū i terra hebre
oꝝ. Si iūgat̄ iupiter cū luna erit lex vltima
que omēs leges alias ꝑturbabit. vnde dicit
ꝙ erit mutatio ⁊ corruptio fidei ex illa lege
et maxime ꝑ arteꝫ magicā ⁊ nigromātiā q̄s
luna ſignificat. Sed qꝛ luna miro mō in zo
diaco. et feſtināter ꝑmutat̄ de triplicitate in
triplicitatē. et ideo nō ꝑmanebit lex illa nec
durabit diu ſicut dicit albu. et eſtimat̄ a ſa
pientibus et erit lex antixp̄i. Secūdū ergo
p̄dicta poteſt determinari aduētus xp̄i ſub
albu. Un̄ ipſe determinat tēpus cuiuſlibet
ſecte. Sectam machometi ꝓbat nō poſſe du

rare vltra. ccccc. lxxxiij. annos ſolares. et ſi
cut finis iſtius ſecte fuiſſet anno dn̄i. Mccc
xviij. Secūdo nota ſecūdū ouidiū. in. iij. li.
de vetula vel de mutatōe vita ouidij. Nō
magna ⁊ fere maxia cōiūctio ſaturni et iouis
fuit anno. xxiiij. auguſti ceſaris q̄ ſignifica
uit ꝓphā eſſe naſciturū de virgie poſt an
nos ſexta tempore iſto. Ita ꝙ xp̄i natiuitas
ſecūdo ipm̄ fuit anno. xxx. auguſti. Nec ob
ſtat ꝙ quādoqꝫ legit̄ xp̄m natū. xlij. āno ce
ſaris. ſcd̄m ꝙ dicit Oroſius de ormeſta mū
di. li. vij. Nam cōtrouerſia illa ſoluitur con/
putādo a morte filij. ⁊ tūc xp̄s natꝰ. xlij. an
no. ſed. xij annis regnū acq̄ſiuit bellando.
Ideo nō dicitur ꝓprie regnaſſe ſed bellaſſe.
Habuit eīn q̄nqꝫ. quoꝝ vltimuꝫ fuit apud
acon i quo deuicit cleopatrā ⁊ anthoniū. et
q̄euit regnū ſuū in pace et ex tūc ꝯputando
cleopatram et anthoniū. iij. anno natus eſt
xp̄s. dicit eīn ouidius metrice ſic. Una qui
deꝫ talis felici tēpore nup. Abſqꝫ maris coi
tu de virgine cui hētur. Un̄ notandū ꝙ pri
ma facies virgis tūc aſcendebat. ex quo fuit
illa ꝯiūctō. vi. āno an̄ xp̄i natiuitatē. vn̄ me
dius motꝰ ſaturni ⁊ iouis erat ꝑ. vi. ānos
v. dies ⁊ horas. x. et. lvi. minuta. Et petit
ouidiꝰ ꝙ poſſit viuere et videre ſectaꝫ illā.
Et deſcribit virginē et eius laudem ſic. O
virgo felix. O virgo ſignata ꝑ ſtellas. vt ſpi
ca viret. quis det mihi viuere tantū. ꝙ poſ
ſeꝫ laudē fore p̄co tuā. Nā niſi fores ibi nō
eligeret te hic deꝰ oīpotēs: vt carnē ſumeret
ex te. Quātū nūc ad ꝯtinuatōeꝫ ep̄le ſeu le
ctōis. bene dictū fuit q̄liter xp̄i paſſio ꝓpheti
ce denūciatur. hodie magis ꝓprie de paſſio
nis ignominia et turpitudine tractatur. et ſe
cūdum hoc tres ſunt partes lectionis.
In prima notat̄ paſſionis xp̄i altitudo vir
tuoſa. in principio.
In ſecūda paſſionis turpitudo ignominio
ſa. ibi. Et non eſt ei ſpecies.
In tercia paſſionis plenitudo fructuoſa. ibi
Ipſe autēꝫ vulneratus eſt.

Quantum ad pri

mam partem dicitur. In diebus illis. ſcilꝫ
quando yſaias prophetauit: dixit dominꝰ
deus eterne. quis credit auditui noſtro. id
eſt quis credit miſterio incarnationis et ma
xime paſſionis criſti et noſtre redemptōis.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

qđ nos ſpũſancto reuelante audiuimꝰ ⁊ in-
telleximus ⁊ loquimur in ꝑſona oim̄ ꝓphe-
tarꝫ. loquẽtiũ de xp̄i incarnatōe ⁊ paſſione
q.d. Negociuꝫ illud erit ita arduũ. ꝙ pauci
credẽt qđ ſatis modo patꝫ. qꝛ pauci fideles
credẽtes in cõꝑatõe ad nõ credẽtes. imo qđ
magis ē flẽdũ. pauci fideles auditui ꝓphe-
tarũ đ miſterio paſſionis tractantiũ. credũt
credulitate dilectõis cõpaſſionis ⁊ opatõis
Quare ſubinfert. Cui inq̄t brachiũ dñi. id ē
eterni patris filius reuelatũ eſt. q.d. paucis
eius virtus dignitas ⁊ poteſtas reuelata ē
ꝙ credãt credulitate ꝑfecta ipm̄ q̄ꝫ brachiũ
aſcẽdit crucis patibulũ ſicut v̓gultũ ſe dila-
tando ꝑ fidei multiplicatõeꝫ: vel brachioꝝ
in cruce extenſionē. Et aſcẽdit ſicut radix
qꝛ lꝫ i terra radix ſit deſpecta. et ī terra adſcõ-
ſa. tñ de ea tota altitudo: et pulcritudo ar-
boris ſurgit. Sic ex xp̄o ſurrexit tota pul-
critudo lõgitudo ⁊ latitudo ſancte eccleſie
Hec etiã aſcẽdit de terra ſitienti. i. ſynago-
ga iudeoꝝ q̄ tũc erat ſine hũore gratie ſitiẽſ
im̄mõ tēporalia ⁊ terrena. R Moraliter
eſt notãdũ ꝙ vt videmꝰ ꝙ q̄ aliq̄d vult noti-
ficare icognitũ. ꝑ aliqđ magis notũ mon-
ſtrat ⁊ ꝓbat. In cognitõe eñ noſtra inata ē
via a notiorib⁹ nobis ad notiora nature trã-
ſire a ſenſibilibꝰ ad intelligibilia. i. phicoꝝ.
Que eñ videmꝰ ⁊ audiuimꝰ ſcimꝰ. De his
etiam q̄libꝫ teſtificari poteſt. vt hẽtur de te-
ſtibꝰ. eu cauſaꝫ. etiã ſi aliq̄s eſſet mutus dũ
tamē audiat ⁊ ſcribere ſciat. bene teſtat̄. C.
q̄ teſtamẽta facere poſſunt. vl̓ nõ. l. diſcretis
In ſignũ huiꝰ diſcipuli xp̄i dixerũt principi-
bus et magiſtratibus tēpli ꝓhibẽtibꝰ ne lo-
querẽtur neq̄ꝫ docerẽt in noīe ihu. Non eñ
poſſumꝰ ea que audiuimꝰ. et vidimꝰ nõ lo-
qui. Actuũ. iiij. Ad ꝓpoſitũ yſaias eñ a te-
ſte infallibili. ſcꝫ ſpũſancto audiuit miſteria
incarnatõis et q̄ dei filius in carne: et ꝑ car-
nem opari deberet. a principio vſq̄ꝫ in fineꝫ
teſtificari potuit. et vt ea diſcretius capemꝰ.
credẽdo ſenſibili: et magis noto exemplo
in ſcriptis ſuis in virgulto ⁊ radice notifica-
uit. L Xp̄s eñ hūit tres ſtatus vite ſue
ſcꝫ in vtero virgis ex̄ vterũ ⁊ poſt paſſioneꝫ
v̓gulto ꝯpat̄ ꝓpter tres ꝑtes eiꝰ. fuit eñ q̄ñ
Radix in vtero matris.
Stipes in ligno crucis.
Fructus in virtute paſſionis.
De primo apocal̓. xxij. Ego ſuꝫ radix ⁊ ge-
nus dauid. Nam ſicut radix occultat̄ in ter-
ra. nec cernitur aliqua pulcritudo eiꝰ donec
egrediat̄. Sic dei filius i terra benedicta vte-
ri virginalis nouē menſibꝰ latebat aſcõditꝰ
nec oculis hũanis videbatur. nõ minus tñ
ꝑfectus deus et verus hõ. et ꝑfectus ab ip-
ſo momẽto cõceptõis ⁊ vnionis dei ⁊ ho-
mis. Et ſm̄ mgrm̄. iij. ſenten. diſtin. iij. c. v
Mẽbroꝝ illiꝰ dñici corꝑis diſtinctio adeo
tenuis erat ⁊ ꝑua. vt hũano viſui vix poſ-
ſet. ſubijci. Hic eñ puerulus teneꝛrimꝰ. licꝫ
fuerit in vtero abſcõditꝰ ⁊ ꝑuus in virtute
pulcritudīe ſapiẽtia ⁊ poteſtate tñ fuit ꝑfe-
ctus. Sed q̄rit̄ ſi ꝑuulus xp̄us habuit ab i-
ſtanti cõceptõis omēꝫ ſapientiã ⁊ potẽtiã.
Quare dicitur luce. ij. Qđ puer ihs creſce-
bat ⁊ cõfortabat̄. et etiã ꝙ ꝓfitiebat etate ⁊
ſapiẽtia: Dico ſecũdũ doctores ꝙ in corpo-
re xp̄i fuit augmẽtũ reale gratie virtutis. vl̓
ſapientie: qꝛ plenitudinē oēm habuit ab in-
ſtanti cõceptõis. ſed ꝗtuꝫ oſtenſionē in affe-
ctu magis apparebat: ſcđm ꝙ creſcebat et
ſecũdũ ꝙ volebat. Quãtũ etiã ad ſapiẽtiaꝫ
eius dicũt quidam. ꝙ in xp̄o duplex erat
ſapientia. Una diuina ⁊ hec non potuit
augeri vel diminui: cũ neceſſario ſit infini-
ta. Alia hũana ⁊ hec ponit̄ duplex in xp̄o.
Una habitualis ⁊ illa ī xp̄o augmẽtata nõ
fuit. qꝛ ab inſtanti ꝯceptõis habuit plenitu-
dinē ſapiẽtie. quanta poteſt cõferri nature
hũane alia expimẽtalis. q̄ accipit̄ ꝑ opatõꝫ
ſenſuũ. Et ſecũdũ hoc dicũt aliq̄ ꝙ in xp̄o
fuit eiuſdē nature cũ alijs hoibus. Et ideo
cũ nõ ſit ponẽdus ocioſus ī eo habuit opa-
tõeꝫ abſtrahẽdi ſpẽs itelligibiles a fantaſ-
matibꝰ et ille ſpecies recipiebant̄ in intelle-
ctu poſſibili eius, et ſic ꝓfecit in tali ſapiẽtia
Huc ergo ꝑuulũ potẽtiſſimũ et ſapiẽtiſſimũ
deſiderabãt ſancti patres ī terra appere. dũ ī
mrño vtero clauderet̄ abſcõſus. di. yſa. xlv.
Rorate celi de ſuꝑ ⁊ nubes pluãt iuſtũ ap̄i-
atur terra ⁊ germiet ſaluatorē. i. virgo bene-
dicta pīet ⁊ germiet ſaluatoreꝫ. Et ſeq̄t̄ ſtati
poſt. Uere tu es deꝰ abſcõditꝰ. ſ. vbi in ter-
ra ſitiẽti. i. virgine ⁊ caritate inflãmata. ſine
humore virilis ſeminis. vel carnalitatis.
ſed vtute ſpũſancti tanq̄ꝫ rore celeſti funda-
ta ⁊c̄. M Secundo comparatur ſtipiti
quando in ligno crucis expanſis manibus
erigebatur. Yſaie. lxv. Expandi manus me-
as tota die ad populum incredulum.

Nam vt dicit phs in li. de plãtis. Due ſunt
cauſe quare rami i arboribus extenduntur
Una materialis. ſcʒ humor vnctuoſus ha/
bũdãs in planta. Secũda formalis eſt calor
ſolis fortiter trahẽs ⁊ cõſtrigẽs. q̃bus con
currentib⁹ in ligno raritatẽ habẽs. hincinde
ramus cauſaṫ ⁊ pducitᷣ. Sic ꝙ dei filius in
arbore crucis ĩ modũ ramoꝝ brachia expan
dit. fuit ĩmenſa pietas. et miſericordia filij
dei ſe volũtarie offerentis. et patris celeſtis
nimia caritas. q̃ traxit filiuʒ ad hoc. vt patri
obediret. Ephe. ij. ppter nimiã caritatẽ ſuã
qua dilexit nos de⁹. cũ eſſem⁹ mortui pec/
catis ꝯuiuificauit nos xp̄o. Hec pietas filij
et caritas p̃ris pponitᷣ nobis ĩ figura. Gen. x
xij. in ĩmolatõe yſaac quẽ pater ſu⁹ abrahã
feruẽti amore dilexit. cũ eſſet vnigenitus fi
lius ei⁹ ⁊ in ſenectute genitus. Deus nãq̄
volẽs eũ tẽptare an diligeret eũ dixit ei. tol
le filiũ tuũ vnigenitũ quẽ diligis yſaac. et of
fer illũ ſup vnũ mõtiũ quẽ mõſtrauero tibi
in olocauſtũ. Cũ hec figura ꝯſideratᷣ mirabi
lem rep̄ſentat ⁊ ſtupẽdã tẽptatõeʒ. ſ; ſigna
tũ multo mirabilioreʒ ĩuenio rep̄ſentatõeʒ
Dicit igitᷣ. Tolle ſupple tu. nõ p aliũ ſ; p teip
ſũʒ. filiũ nõ bouẽ vel aſinũ. tuũ nõ alienũ
nõ vnũ de multis. ſ; vnigenitũ. nõ iſtũ quẽ
odis. ſ; queʒ diligis yſaac. tãꝙ̄ in ſenectute
genitũ ⁊ tibi p mũere et p miraculũ datuʒ
Joſeph⁹ dicit. ꝙ iſte puer ad fauorẽ ⁊ amo/
rem ſuos parẽtes puocabat. q̄ in oĩ v̄tute ⁊
religione parẽtũ ſolicitudinẽ habebat yſaac
In quo benedictionis pmiſſio. vt ſi ille nõ
occideretᷣ tota ſpes pmiſſiõis fruſtraretᷣ. Et
vade in terrã viſionis. q. d. Nolo ꝙ impetu
eũ imoles. ſed paulatim filiũ tuũ deducas
Quis ei dolorẽ aĩmi eius ad plenũ enarra/
re poſſet. vnde p tres dies ipm̄ cõtinue vi/
dẽs: eiq̄ colloq̄tur. cibũ de ipſo ſumitᷣ. et in
ſinu ſuo dormit et tamẽ illũ offerre debebat
vñ dicitᷣ. Et offeres illũ ibi ĩ olocauſtuʒ. qd̓
dicitᷣ totũ incẽſuʒ. vt nihil de eo remaneat.
nec etiã os ad ſolatiũ patris. Sup vnũ mõ
tiũ quẽ mõſtrauero tibi. Qd̓ fecit abraham
d̓ nocte cõſurgẽs ſtrauit aʒinũ ſuũ ⁊ p̄para
uit neceſſaria olocauſti. nemini eñ voluit ĩ
dicare. ne ſcʒ retraheretᷣ et ſic ñ pceret p̄cepto
dei. qd̓ factũ ẽ. Tertia die vidit mõtẽ pcul:
et relictis iuuenib⁹ quos ſecũ duxerat cum
aʒino. impoſuit ligna ſup yſaac accipiẽs gla
diuʒ et ignẽ: aſcẽdit ſolũmõ cũ eo. et cũ ſic

irent ait yſaac ad patrem. Ecce ignis ⁊ li/
gna. vbi ẽ victima olocauſti. o de⁹ q̃lo iũc
fuit paterno cordi: quãdo talis puer ſic dul
citer ipm̄ alloq̄tᷣ. quẽ in pximo voluit ĩmola
re. Cui pater ait. Deus puidebit ſibi victi/
maʒ fili mi. Et ſic ſtrauit araʒ: et diſponẽs
ligna: ignẽ adhibuit. Et ſcdm̃ ioſephũ ait
ad pueꝝ. o puer quẽ innumeris votis optaui
ſuſceptũq̄ diligẽtiſſime alui. in quo me fe/
licẽ arbitrabar cũ me viderẽ ad pleniorẽ eta
tem puenire: vt morẽs mei relinquerẽ ſuc/
ceſſorẽ. Quia ergo ex volũtate dei fact⁹ ſuʒ
pater tu⁹: ex volũtate ſimiliter dei te depo/
nam. eo ꝙ ipe dignatᷣ te accipere in odoreʒ
ſuauitatis. vt ſic fuit mirabilis igreſſus tu⁹
in mũdũ. ita ⁊ mirabilis ſit egreſſus. Nõ ei
iudicauit te de⁹ egritudĩe ſeu bello vel paſ
ſione hũane finire vitã tuã. ſed cũ oratõib⁹
et ſacrificio ad ſe aĩam tuam reuocare. Erit
ipe d̓ cetero mei curã gerens: ſenectuteq̄ re
gens: cui⁹ gratia maxime te nutriebaʒ. hec
nũc deus de te p̄cepit. Quid ad hoc yſaac
dixit. ait Joſephus. Qd̓ libenter ſermoneʒ
patris accepit: et ait. Quia iniuſtuʒ eſſet vt
natus fuiſſem ſi dei ⁊ patris iudiciũ refuta
rem. aut nõ me monſtrarẽ amboꝝ volũtati/
bus p̄patũ. quãdo ſolo liceret patri id volẽ
te. iniuſtũ eſſet nõ obedire. hec dicẽs acceſ/
ſit ad arã pariter: et ad mortẽ. Abrahã igitᷣ
accepto gladio vt filiũ imolaret. Reuocauit
deus p̄ceptũ p angelũ di. Ne extẽdas manũ
tuã ĩ puerũ: nunc cognoui ꝙ timeas dñm.
Non eñ ſitiebat dñs pueri ſanguinem. ſed vt
ſciretᷣ q̃lo abrahã timeret dñm. Et vidit ter
gum arietẽ inter vepres herenteʒ cornibus
quẽ aſſumẽs obtulit olocauſtũ p filio. Hec
hyſtoria cõgrue exponit caritatẽ dei patris
et pietatẽ eius filij. Nam p abrahaʒ recipio
deum patreʒ. et p yſaac dei filiũ ihm̄ xp̄m.
quẽ ĩnata caritas nõ ſolũ temptauit. ſ; etiaʒ
compulit p ſalute hũani generis imolari et
expãſis manibus in cruce mori. Vñ ſup il
lo verbo. Miſericordia ⁊ v̄itas obuiauerũt
ſibi ⁊ c̃. dicit Bern̄. Veritate ⁊ iuſticia in ter
ra manentibus. vt miſerũ hoĩeʒ flagellarẽt
pax et miſericordia ſuccenſerunt ad deum. q̃
dedit illas ⁊ quodã pio ſuſurro paterna pul
ſantes viſcera loquebantur. Nunquid in eter
num pijciet deus aut nõ apponet ꝙ ꝯplaci
tior ſit adhuc. Nunquid obliuiſcetᷣ miſereri
deus. aut cõtinebit in ira ſuas miſericor/

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dias. yſac autem ſignificat xp̄m qui reuera
eſt gaudium magnum qđ erit om̄i populo.
Hunc pater ſingulariter diligit. ⁊ in ſenectu
te genuit quando in fine ſeculoꝝ incarnari
cōſtituit. Allegat aūt caritas ꝓ hūano gene
re dicens. Abraham qđ interp̄tat̄ pater mul/
tarū gentiū. q. d. Tu q̄ es pater oīm gentiuꝫ
per creatōeꝫ ſuccurre eis ꝑ filiū tuū tibi con
ſtantē vnigenitū ꝑ naturaꝫ. et vade in terrā
viſionis. i. i mūdū vbi videberis ꝑ fideꝫ et
offeres eū i olocauſtuꝫ: vt tot⁹ imolet̄ ꝓ hoīe
Gen̄. Totus mihi dat⁹ ē. tot⁹ i meos vſus
expēſus ē. Sup vnū mōtiū. mōs ille ē lo/
cus caluarie: i quo redēptōis noſtre crucis
miſteriū ē ꝯſummatū. Abrahā g̃ ſup yſaac
lignū poſuit. q̄n do diſpoſitōe dī patris cru
ceꝫ ꝓpriā baiulauit. Etiā ignē et gladiū ꝑ/
tulit. quādo feruentiſſima caritate ſeueriſſi/
mā mortis ſententiā accepit. Altare vero ē
crux i q̄ xp̄s brachijs expāſus ē: nō ſoluꝫ li
gatus. ſ manib⁹ duriſſime clauat⁹. Nō au
teꝫ dicit̄ ne extēdas manū tuā. innuit̄ ꝙ caro
xp̄i crucifigi potuit. ſed diuinitas itacta ꝑmā
ſit. Per ariete inter vepres herētem cornib⁹
ſignat̄ hūanitas xp̄i inter iudeos exaſꝑātes
ſuſpēſa ⁊ ad modū arboris ad duo brachia
crucis extenſa. Abacuc. iij. cornua i mani/
bus eius. Ecce qūo feruor caritatis patris.
brachioꝝ ramas expādit ſtipitis. i. filij. ¶
Tertio xp̄s cōpat̄ fructui ꝑ virtutē paſſiōis
Nam ſicut fructus ſolet delectare guſtū cor/
poralē. ſic memoria paſſiōis recreare mentē
Cant. ij. Fructus illi⁹ dulcis gutturi meo
id ē menti. Fruct⁹ nāq̄ ligni ꝑadiſi guſtan
tes mortificauit. fructus vo crucis mortifi/
catos reuiuificauit. i. cor. xv. Sicut i adā
om̄s moriūtur. ita ⁊ i xp̄o om̄s viuificabū
tur. Referūt q̄dā ꝑabolice ꝙ in ciuitate hie
ruſalē erant q̄dā p̄clari noīe et cōditōe. q̄ in
ſupbia erecti romano imꝑatori ſubiecti reſi
ſtebāt. q̄ eos vicit. et i exiliū ꝑpetuū dānauit
alioſq̄ ad eoꝝ dignitates ⁊ officia ordiauit.
Exules vo inuidia moti ꝯ illos electos calli
de eos ꝑ quēdā inter eos nobiliorē ad ꝯui
uiū magnū inuitabāt. In quo q̄nq̄ dulcia
fercula ꝑata. et malo veneno īfecta. quēlibꝫ
guſtantē ſingulari īfirmitate occiderūt. Ex
q̄bus ipi inuitant. et om̄s ab eis geniti mor
tui ſunt. Videns h̄ imꝑator romanoꝝ. q̄ cū
ctas terras ꝑluſtrauit: nouit in q̄daꝫ regiōe
terrā nobilē illi⁹ vitutis. ꝙ aq̄ tranſiēs ꝑ ve
nas eius mortuos reſuſcitaret. miſit filiuꝫ
ſuū ad regionē illaꝫ longiquā. ꝑticulā illi⁹
terre afferre. ¶ Que a filio imꝑatoris
inuēta ⁊ recepta. Imꝑator q̄nq̄ fōtes i ea
fodit. cuius riuuli dū mortuos attigerūt. a
morte ſani ⁊ incolumes ſurrexerūt. Ciuitas̄
hec eſt celeſtis hierl̄m. q̄ viſio pacis iterp̄ta
tur. Ibi eīm reſidet xp̄s: q̄ fecit pacē iter deū
et hoīem. hiere. iij. Vocabūt hierl̄m ſoliū dī
p̄clari. In illa ciuitate fuerūt angeli: et ma/
xime lucifer p̄clarus noīe. q̄ dicit̄ ferēs lu/
ceꝫ. ex ei⁹ cōditōe. cū ei⁹ natā omēꝫ aliā crea
turā excellebat. hic in ſupbiaꝫ erectus. ſum
mo iꝑatori reſtitit volēs ſibi eſſe ſimilis. di.
in celū aſcēdā ſup aſtra exaltabo ſoliū meū.
et ſimilis ero altiſſimo. hūc de⁹ vicit. et cuꝫ
oībus adherētib⁹ eū ad ꝑpetuū exiliū cōdē
nauit. gen⁹ humanū eligēs vt ruinā ange/
loꝝ reſtauraret. Iux̄ dictū yſa. li. Cōſolabit̄
dn̄s ſyon: et ꝯſolabit̄ oēs ruinas ei⁹. Sup
quo vbo lucifer ⁊ alij moti. lucifer nobilior
inter eos. miſſus ad primos parētes. ad cō/
uiuiū ⁊ ad cibuꝫ ꝓhibitū eos incitauit. In
quo q̄nq̄ fercula delectatōnū eua guſtauit.
ſm ei⁹ q̄nq̄ ſenſus. recepit eīm delectatōeꝫ
et primū ferculū i auditu. quādo ei dyabo/
lus dixit. Nequaq̄ moriemi: ſ eritis ſic dij.
i viſu Gen̄. iij. vidit mlier ꝙ bonū eēt lignū
ad veſcēdū: et pulcrū oculis aſpectuq̄ dele
ctabile. i tactu | guſtu | et olfactu. delectabi
le. Gen̄. iij. Tulit de fructu ei⁹ ⁊ comedit. đ
ditq̄ viro ſuo. Tulit. ecce tact⁹. comedit. ec
ce guſtus ⁊ olfactus. Ex his q̄nq̄ ferculis
mortuū ē gen⁹ hūanū. particla terre i regiōe
longinqua fuit v̄go maria. Virt⁹ hui⁹ terre
fuit. ꝙ aq̄ tranſiēs ꝑ venas ei⁹ ⁊c̄. Iſtā igit̄
terrā fili⁹ iꝑatoris accepit i vtero v̄ginis: et in
ea fodit i cruce q̄nq̄ fōtes vulnerū. ps. Fo
derūt man⁹ meas ⁊ pedes meos. Iſtoꝝ fon
tiū riui ad mortuos venerūt. et eos reuiuifi
cauerūt. Ecce fructus ligni crucis.

Secunda pars lecti

onis in qua tractatur ignominioſa turpitu
do paſſionis. quia mors xp̄i in cruce apud
iudeos fuit turpiſſima. Iuxta illud. Sap.
ij. Morte turpiſſima cōdēnemus eum. Naꝫ
propter turpitudinem non erat ei ſpecies: ꝙ
tum ad debitam cōmenſurationem mem/
broꝝ. q̄ ꝓpter nimiā diſtētiōeꝫ crucis nullā
elegantiam habuerunt. Neq̄ erat ei decor

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝑpter nimiũ dolorẽ acerbiſſime paſſionis.
Quare ꝓpħa dicit. Vidimus eũ ſupple ocu
lis mentalibꝰ ꝑ tẽpore paſſiõis. deſpectum
⁊ nouiſſimũ. id ẽ viliſſimũ viroꝝ: ꝑpter vi
liſſimũ genꝰ mortis. et tanq̄ virũ dolorũ ⁊
dolorībꝰ plenũ. et ſciẽtẽ ĩfirmitatẽ. et q̄ſi ab
ſcõditꝰ vultꝰ. ĩ paſſione nõ ſolũ vultꝰ diui/
tatis. ſed etiã hũanitatis. q̄ tunc ſputo iude
oꝝ tegebaſ. et deſpectus a iudeis hẽbaſ. vñ
nec reputauimꝰ eũ. ſ. eẽ filiũ dei. qꝛ vere nõ
ficte lãguores nr̄os ipe tulit. Moraliter no
tãdũ q̄ q̄to aliq̄d ẽ ſubtilꝰ ⁊ nobilꝰ. tãto g̃
uius ⁊ moleſtꝰ fert dolorẽ et leſionẽ. ſicut
oculus q̄ ẽ ſubtilis. et aquee nature. ex ꝓbo
in de ſenſu ſenſato. Si modicũ ledaſ. gua
tur multũ. et ideo ne ledaſ. natura ſibi pal/
pebras dedit ꝑ cõſeruatõe. qꝛ ſicut vagiã d̄
fendit ⁊ cõſeruat gladiũ. ita palpebra ocu/
lũ d̄fẽdit ab exteriorībꝰ. ſm ꝯmẽtatorẽ vbi
ſup̄. Ideo q̄ alterũ ĩ oculo ledit. atrocẽ ſibi
infert iniuriam. inſti. de iniurijs. §. non/
nũq̄. qꝛ nobilꝰ ⁊ vtilius hoĩs mẽbꝝ̃. Sic
etiã ſcđm gradũ dignitatis. vite q̄ꝫ hone/
ſtatẽ. creſcit aut minuiſ eſtiatio iniurie. vbi
ſup̄. §. ſi plena. Ad ꝓpoſitũ cũ xp̄s dei ⁊ ho
mis ſit digiſſimꝰ ⁊ ſubtiliſſimꝰ fuerit ĩ na/
tura. et honeſtiſſimꝰ ĩ vita. attrociſſima eſti/
mãda ẽ eius iniuria ⁊ ꝯtumelia a iudeis il
lata. Nõ ſolũ in oculis verũ etiã ĩ tota facie ⁊
corpe accepta ꝑ peccatis noſtris. Anſhel. O
amãtiſſime iuuenis q̄d feciſti vt ſic pateris.
Et ſubdit. Ego certe cã doloris tui. Que v̄
ba reuera cauſa doloris q̄libet hodie recita
re põt cũ v̄itate. qꝛ pl'a ⁊ maiora obprobria
ſuſtiet mõ a falſis xp̄ianis ſpũaliter. q̄ vnq̄
paſſus fuerit a iudeis corporaliter. ¶
Nã tria obprobria accepit a iudeis q̄ hodie
ſibi a multis xp̄ianis inferũtur ſpũaliter.
Fuit enĩ latronibꝰ aſſociatus in eductõe.
Cadaueribꝰ collacatus in paſſione.
Cõtumelijs ſatiatus in crucifixione.
Dico primo ⁊c. De quo yſa. ĩ hodierna lectõ
ne cũ ſceleratis reputatus eſt. Vñ ad eiꝰ cõ
fuſionẽ aſſociatus erat duobꝰ latronibꝰ. vt
etiã ipe latro ⁊ malefactor reputareſ: q̄ ſan/
ctus ⁊ ĩnocẽs ⁊ iuſtus ſemꝑ fuit. Peius fa
ciũt xp̄iani q̄ xp̄m ſumũt ſine ꝯtritõẽ debi/
ta ⁊ integra cõfeſſione ⁊ penitentia. qꝛ xp̄o
volunt aſſociare peccata q̄ ſunt latrones aĩe
et peiores q̄ homicide. Cõicat enĩ xp̄s be/
ne latronibus ⁊ homicidis. vt eos reducat

ad penitentiã. peccatis vero nõ cõicat. quia
peccatũ nõ fecit nec inuẽtus ẽ dolꝰ in ore eiꝰ
vt hic diciſ in yſa. Nulla vt ait apl's ad cor.
cõuentio xp̄i ad belial. nulla ꝑticipatio lu/
cis ad tenebras. nulla cõicatio iuſticie ⁊ in
iq̄tatis. Volẽs ergo xp̄m bene ⁊ fructuoſe
aſſociare latrones peccatoꝝ debꝫ ꝑ cõtritõẽ
et integrã ꝯfeſſionẽ repellere. et v̄tutes indu
cere q̄ xp̄m reuerenter aſſociãt. et d̄ manu ſa
cerdotis ĩ corꝰ q̄eũ educũt. ¶ Sed po
no q̄ aliq̄s cõtritus ſit de oĩbꝰ peccatis inte
graliter. ꝑtialiter tñ nõ cõfiteaſ. forte vere/
cũdia ductꝰ de aliquo. de quo maxime do
let. Si talis cõtritus recipiat ſacramẽtũ: an
peccet mortaliter. Videſ q̄ nõ. qꝛ recõciliatꝰ
deo poteſt ſuſcipere h̄ ſacramentũ. ſed ꝑ ve/
ram contritõẽ hõ recõciliaſ deo ante cõfeſ/
ſionem. Nam leproſi mũdati fuerũt anteq̄
oſtẽderent ſe ſacerdotibus. ergo extũc po
teſt q̄s digne hoc ſacramẽtũ ſuſcipe. In ꝯ/
poſitũ eſt Richar. de poteſtate ligandi et ſol
uendi. cxxi. di. Si autẽ ſacerdotis abſolu
tõnẽ criminoſus ad cõmunionẽ corporis xp̄i ac
cedat. ꝓcerto iudiciũ ſibi manducat ⁊ bibit
etiã ſi eũ iam multũ peniteat. Reſpõdet Ri
char. in. iiij. ſup magiſtrũ di. ix. ar. ij. q. ij.
q̄ cõtritus nõ ꝯfeſſus intelligi poteſt dupli
citer. Aut de peccato veniali aut mortali.
Primo modo ſuſcipiẽdo ſacramẽtũ nõ pec
cat mortaliter. qꝛ de peccato veniali nõ ẽ ne
ceſſaria cõfeſſio. niſi quãdo nõ habet pecca
tũ mortale. tũc enĩ tantũ teneaſ ſemel in an
no confiteri: et oportet q̄ de venialibus cõ
fiteatur. Secũdo mõ diſtinguendũ ẽ. qꝛ aut
hꝫ copiã ꝯfeſſoris ydonei ⁊ ip̄s ſufficiens
ad cõfitẽdũ. et loq̄lã liberã aut nõ. Primo
mõ dico q̄ ſuſcipiẽdo h̄ ſacramentũ peccat
mortaliter. qꝛ ad h̄ q̄ hõ ſit dignꝰ h̄ ſacramẽ
tũ ſuſcipe. req̄riſ q̄ recõcilieſ deo ⁊ eccl'ie q̄
recõciliatio ẽ ꝑ ꝯfeſſionẽ ⁊ abſolutõẽ. Se
cũdo mõ diſtinguẽdũ ẽ. qꝛ aut iminet ſcan
dalũ ꝑſone ſue. niſi cõicet. aut ꝓpl'i. aut qꝛ
iam ĩcepit ſacrũ miſteriũ ſi ſacerdos ẽ. et in
quolibet illoꝝ triũ licitũ ẽ ſibi cõmunicare
cum ꝓpoſito confitendi. Si autẽ nõ adeſt
aliquis predictorũ caſuũ: tenetur expecta/
re quouſq̄ habeat copiam cõfeſſionis. Ad
argumentum in contrarium dicendum. q̄
cum illa reconciliatione qua homo reconci
liatur deo per interiorem contritionem. re/
quiriſ q̄ reconcilietur etiã eccleſie ſi poteſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ante huius ſacramenti ſuſceptionem. R
Secundo criſtus crucifixus eſt in loco vi-
liſſimo. vbi cadauera animaliũ iacuerunt.
Sed reuera viliori loco locatur. quãdo cor
pus xp̄i ſumit̃ a peccatoribꝰ ñ cõfeſſis. nec
cõtritis: ſ; iuidijs ⁊ inimicitijs plenis. quo
rũ heu magnꝰ ẽ numerꝰ. Aliq̃ nolẽtes pec
cata dimittere. vel ꝓximis indulgere. vel in
iuſte ablata reſtituere. vl' adulterã vl' adulte
rũ repellere. vel opa ipſa ⁊ ꝓhibita relinq̃re
⁊ hmoi. tales ne excõicẽt vl' publicẽt. ſolẽt
ſe alijs cõicãdis cõiũgere: et ſine cõfeſſione
et licẽtia cõfeſſoris cõicare. Hi nõ cu; petro
xp̄m ſumũt: ſed cũ iuda ꝑpetuũ iteritũ. Vñ
apl's. i. ad cor. i. Quicũq; mãducat hũc pa
ne; idigne. reus erit corpis et ſanguis dñi
Vñ ſacramẽtũ eukariſtie licet ſit ſumme bo
nu;. obeſt tamẽ malis. Queadmodũ vinũ
licet ſit bonũ in ſe ⁊ ſanũ ſanis. febricitan-
tibꝰ tñ ⁊ ĩfirmis ĩfirmũ eſt ⁊ nociuũ. Quia
autẽ ſacramẽtũ eukariſtie ſumme ẽ bonu;.
naturaliter ĩ ſumẽte bonũ efficit. accidẽtali
ter aũt malũ queadmodũ videmꝰ in q̃litati
bus. ꝙ caliditas naturaliter calefacit. acci-
dentaliter aũt frigidat. vñ videmꝰ puteos ⁊
fontes eſtiuo tẽpore infrigidari: q2 ex calidi
tate eſtatis multa fit pororu; ac viſceru; terre
apertio. vñ ex ea educũtur vapores calidi.
q̃bus ſublatis viſcera terre ⁊ aque que ĩ ip
ſis viſceribꝰ ſunt infrigidãtur. Similiter et
frigiditas naturaliter infrigidat: accidẽtali
ter aũt calefacit: vt videmꝰ in calce. cui ſi a-
quã frigidã ſup infũdimꝰ fortiſſime calefit.
Sic ⁊ corpus xp̄i in ſe bonũ. naturaliter bo
nu; maximũ in homie efficit: accidẽtaliter
autẽ malũ. Si eñ humores corruptos viti
orum inuenit. videlicet ſuperbiam ⁊ aua-
ritia; ⁊ iuidiã ⁊ hmoi. tunc multiplex malũ
in hoie opatur. Nam plerũq; hõ ex indigna
ꝑceptione corpis xp̄i corꝑaliter crucians mori
tur: et quãdoq; diutiꝰ ⁊ grauiꝰ infirmatur.
i. cor. xi. Ideo iter vos multi infirmi: et im
becilles: et dormiũt multi. glo. Infirmi fe
bribus ⁊ alijs ĩfirmitatibꝰ. et ĩbecilles lon
ga ĩualitudie: et dormiũt m'ti. i. morte cor
porali moriũtur ad correctiõe; alioꝝ. Item
cõſciẽtia hois plꝰ amaricat. Job. panis eiꝰ
in vtero illiꝰ vertet ĩ fel. q. d. Sumptio pa
nis corporis xp̄i vertet in fel male cõſciẽtie
Felle iter alia ſenſibilia nihil amariꝰ. ⁊ mala
cõſciẽtia aliq̃d doloroſiꝰ. Ve; illis q̃ diligũt
plus tale fel ꝙ mel. i. malam cõſciẽtiã deli-
ciẽtẽ. Item hõ plꝰ indurat̃ ⁊ obſtinat̃. ſic
de iuda dicit̃ iohẽs. Et bucellã itroiuit pꝰ ſa
thanas in eum. vñ ⁊ manus cruẽtas miſit
in dñm ſuũ. ſc; xp̄m ⁊ filiũ dei. et deſperãs
demũ miſit manꝰ nephãdas ĩ ſeipm: et abi
ens laq̃o ſe ſuſpẽdit. Sic etiã videmꝰ illos
q̃ ſepiꝰ in crimibꝰ cõicant. grauiꝰ ⁊ durius
ceteris obſtinari. queadmodũ pat; ĩ q̃buſdã
crimioſis religioſis ⁊ clericis. ĩ quoꝝ cõpa
tione faciliꝰ paganos cõuertimꝰ. Iudeos ⁊
ſaracenos. Ite; grauiꝰ eternaliter dãnãtur.
Paulꝰ ad cor. Qui indigne mãducat iudi
ciũ mãducat ſibi ⁊ bibit ⁊c. glo. i. dãnatiõe;
Quid mirũ ſi eñ adam cũ oi poſteritate ſua
ꝓ comeſtiõe viniꝰ pomi deꝰ tãdiu puniuit:
quãtomagis ꝓ idigna ſumptiõe huiꝰ cibi. Cũ
ergo tã dãnoſum ſit cõicare indigne. monet
apl's volẽtẽ digne accedere ſacramẽtũ di. i.
cor. xi. Probet aut ſeipm hõ ⁊c. ꝓbet. ſc; ſe
in ſenſu ⁊ itellectu ⁊ affectu ⁊ ĩ opatiõe ⁊ cõ
uerſatiõe. de his ꝓbatõibꝰ dicit̃ hiere. vi. ꝓba
torẽ dedi te ĩ ꝓplo meo robuſtũ. Nulla his ꝓ
batõibꝰ vtilior. nulla melior. neq; trini. ne-
q; q̃drini. neq; ierarchiaꝝ ĩ celiſ. neq; natura
rũ ĩ terris. Probet ſe iq̃t videlic;. ſi ſenſus ex
terior ſit modeſtꝰ ⁊ mũdus. ſi itellectꝰ iteriꝰ
ſit ſobriꝰ. ſi affectꝰ aĩe ſit ordinatꝰ. ſi opatio
ſit ſine fraude ⁊ deſidia. ſi cõuerſatõ ſit luio
ſa ⁊ honeſta. et ꝓbatꝰ ſic de pane illo edat.
et de calice bibat. et ñ eſt ille panis ſupceleſ-
ſtis cuiꝰ nõ ẽ ſpẽs ꝓpria. ſed aliena decor ex
terior ſ; interior. ꝓfert oẽm vtilitatẽ ⁊ ſuaui
tatẽ. iux illud Sap. panẽ de celo ⁊c. S
Sed queritur vtru mali ſic non ſe ꝓbantes
et in peccatis accedẽtes ſciẽter. veraciter cor
pus xp̄i ſumant. Et videtur ꝙ ſic. Na; dns
eque effugit peccatũ conſecrantis. vt man-
ducantis. ſed non ſe ſubtrahit ꝓpter pecca-
tum celebrantis: ergo nec ꝓpter peccatũ mã
ducantis. Contra Sap. i. In maliuolã ani
ma; non introibit ſpiritus ſapientie nec ſa-
pientia habitabit in corpore ſubdito pecca-
tis. Si ergo corpus peccatoris eſt tale. ergo
non ſuſcipit xp̄m. Reſpondet bonauentu-
ra in. iiij. ſuper magiſtrũ diſtin. ix. Nõ ſicut
tangit magiſter in litera. Aliqui voluerunt
dicere ꝙ corpus xp̄i verum a malis non ſu
mitur. quia non decet tantam maieſtatem.
et carnem tam ſanctam ⁊ puram in corpus
peccatis et malis ſubditum intrare.

Vñ dixerũt corpus xp̄i verũ a ſpēb⁹ abſce-
dere. ex quo pctōꝛ labijs ipm̄ ꝛ oꝛe poluto
tangeret. Sꝫ qm̄ hoc in erroꝛē duci. et ma-
nifeſte ē cōtra auctoꝛitates ſanctoꝝ. cōtꝛ te-
nēt doctoꝛes fideles: tanq̄ certitudinaliter
verũ. q̄ ī remedia q̄ ē corpus xp̄i verũ. nō ē
differētia īter iuſtũ ꝛ impiũ. q2 ip̄e dn̄s virtꝰ
q̄ ſe offert nūc: ſicut p oib⁹ ſe obtulit in cru-
ce. ſꝫ q̄tũ ad vltimā. ſcꝫ vnionē in coꝛpe mi-
ſtico multũ refert. q2 boni inde recipiūt fru-
ctũ. mali nō. imo potī⁹ dānũ. vt dictũ ē. Et
ergo ꝯcedēdũ ē q̄ recipiūt reꝫ ſacramēti. qḋ
eſt coꝛp⁹ xp̄i verũ. qḋ natũ ē ex v̓gīe. qḋ pe-
pendit ī cruce. qḋ a moꝛtuis reſurrexit: ꝛ ē
in celis: ſꝫ nō coꝛp⁹ xp̄i miſticũ. Ad argu. de
ſapiētia dicēdũ. q̄ itelligit̄ q̄tũ ad effectuꝫ
gratie g̃tũ faciētis. nō q̄tũ ad ſubſtātiā. T
Tertio xp̄s ſatiat⁹ ꝯtumelijs. Hiere. xx. Au-
diui ꝯtumelias mltoꝝ ꝛ terroꝛes ī circuitu.
Sed vere hodie crucifix⁹ p pctōꝛes. maio-
res ꝯtumelias ſuſtinet ꝛ obꝓbꝛia. q̄ ab in-
imicis. Jdeo pōt ꝯq̄ri d̓ malis ꝛ ficis xp̄ia-
nis blaſphemis. Si inimicus me⁹ maledi-
xiſſet mihi. ſuſtinuiſſē vtiq̄ ꝛc̄. Tu vo hō
vnanimis. dux me⁹ ꝛ notus me⁹: q̄ ſimul
mecũ capiebas cibos ī domo dei. Quid nā
q̄ grauī⁹ ꝛ amarī⁹: ſuſtinere īꝓpꝛia ꝛ in-
iuriari a putato amico cui maxia ſunt oſten-
ſa ſigna caritatis. certe nihil. Sic xp̄s carita-
tis ꝛ amicitie maxia ſigna oſtēdit xp̄iano.
puta cũ vnanimē deo patri fecit p amātiſſi-
mā moꝛtē, ecce primũ. Ducē oīm natōnũ ꝛ
pꝛincipē fecit. nec ē aliq̄ natio q̄ ſaluari poſ-
ſit: niſi ſeq̄tur fidē noſtrā. ecce ſecūdũ. xp̄ia-
nuꝫ quotidie vſq̄ ad cōſummatōꝫ ſeculi ci-
bat ꝛ reficit. nō carnib⁹ thaurinis: aut ca-
prinis: ſed coꝛpe ꝓpꝛio ꝛ digniſſimo potat
nos ſuo ſanguie. ecce tertiũ. Que eñ natio
q̄ hēat deos appropinq̄ntes ſibi ſicut adeſt
nob̄ dn̄s de⁹ noſter. Tu aūt maledicte xp̄i-
ane ꝯtumeliā īfers deo ꝛ bn̄factoꝛi tuo. re-
nouādo p blaſphemiā vulnera xp̄i ꝛ crucia-
tōeꝫ. Augu. ſup illḋ math. xxvi. blaſphema-
uit. Nō mīꝰ peccāt. q̄ blaſphemāt xp̄ꝫ regn̄-
teꝫ ī celis. q̄ q̄ crucifixerūt ambulātē ī terris.
Ad heb. vi. Rurſuꝫ crucifigētes ī ſemetipſ
filiũ dei. vbi dicit glo. Nō q̄ crucifigāt filiũ
dei. ſꝫ q2 ſimiles ſunt crucifixoꝛib⁹. Crucifi-
gūt aūt ī ſemetipis. i. q̄tũ in ipis eſt. Sicut
igit̄ iudei audita blaſphemia p̄ doloꝛe ſci-
derūt veſtimēta ſua. Sic xp̄ian⁹ vt nō pdat

meritũ paſſiōis. dꝫ ſcidere veſtuſta male cō-
ſuetudis ꝛ linguā refrenare a blaſphemijs.

Tertia pars in qua

notat̄ fructuoſa plenitudo paſſiōis xp̄i. ibi.
Jp̄e aūt vulnerat⁹ ē ꝛc̄. Pro quo notādū
q2 p paſſiōeꝫ ꝛ vulneratōeꝫ xp̄i ſum⁹ ꝯſe-
cuti pfectā liberatōnē ꝛ oīs pꝛiculi euaſiōeꝫ
Jdeo dicit̄ de anguſtia ꝛc̄. Et h̄ p eũ q̄ ē fi-
lius dei. cui⁹ generatō ratōe eternitatis nō
habꝫ finē. Jdeo dicit̄ generatōꝫ ei⁹ q̄s enar-
rabit. q. d. null⁹. Et ille dicit̄ abſciſus p moꝛ-
teꝫ de terra viuētiũ q̄ ſupple ē patris dei ver-
buꝫ. Sꝫ q̄re ꝓpter ſe: q2 inocēs ē. ſed ꝓpter
ſcelus ppl̄i mei. i. generis hūani pcuſſi euꝫ.
ſcꝫ p minitiue. ē vox patris. Et q2 ipi iniuſte
eũ. ſcꝫ ex inuidia pcuſſerūt. dabit de⁹ pater p
vindicta eoſdē ipſos iudeos ī man⁹ roma-
noꝝ. ſcꝫ vt ipos capiāt ꝛ teneāt p ſepultura
ſua. i. ꝓpter moꝛtē xp̄i quē nudũ ꝛ ſpoliatũ
moꝛi fecerūt inocēter eo q̄ iniq̄tatē nō fece-
rit ꝛc̄. Tamē illo nō obſtāte. i. xp̄i inocētia
dn̄s. ſcꝫ pater voluit eũ cōterere. ſupple per
moꝛtē ꝛ anguſtiā paſſiōis ꝛ īfirmitatē car-
nis aſſumpte. q2 ſi xp̄s. i. fili⁹ dei poſuit ani-
mā ſuā. i. vitā p pctō hoīs. videbit ſemē lō-
geuũ. ſcꝫ ad fine mūdi filos ꝛ filias ꝯgre-
gabit. Exēplũ ſic granũ frumēti ꝛc̄. Job.
xij. Et volūtas dn̄i. i. dei patris ī manu ei⁹.
id ē opatōe xp̄i diriget̄. et totaliter iplebitur
p eo q̄ tradidit ſe ſpōtanee ī moꝛtē ꝛ q̄ a iu-
deis cũ ſceleratis. q̄ſi re⁹ reputat⁹ ē. et m̄ pec-
cata mltoꝝ tulit. i. ſanguie ſuo lauit. Inſup
p traſgreſſoꝛib⁹. i. crucifixoꝛib⁹ ī cruce oza-
uit di. Pater dimitte illis vt nō pient. Mo-
raliter videm⁹ q̄ null⁹ vicin⁹ īter oia dome-
ſticā trāq̄llitatē ꝛ pacē ꝑturbat ꝛ inq̄etat. Jō
volēs alteri malũ īpꝛecare. malũ ſibi optat
vicinũ. Per cōtrariũ bon⁹ vicin⁹ ē pars do-
mus: q2 vicinũ ſicut ſeipm̄ defēdit ab iniu-
rijs. Quare ſap. ꝓuer. xxvij. Melioꝛ ē vici-
nus. ſcꝫ bon⁹ iux̄. q̄ frater lōge. Debet eñ
bon⁹ vicin⁹ vicinũ nō ꝑturbare. et iniurias
ſi pōt ab eo expellere. q2 ſm̄. b. ambꝛo. alle-
gat. xxiij. q. iij. nō īferēda. Qui nō repellit
iniuriā a ſocio ſuo ſi pōt tam ē ī vicio q̄ ille
q̄ fecit. Ad ꝓpoſitũ. hō ī paradiſo cōſtitutus
duos habuit vicinos. vnũ malũ. ſcꝫ dyabo-
luꝫ q̄ ſibi grauia vulnera intulit: et varijs in-
iurijs eũ ꝑturbauit. [illegible] Alter vicinus
deus. qui tā bonus fuit q̄ vt ip̄e hominē

deſenderet ⁊ iniuriantem dyboluꝫ vi repel
leret arma quibus poſſet bellare contra ad-
uerſariuꝫ aſſumpſit. ſcꝫ hũanitatẽ. et vulne
ra peccatoꝝ noſtroꝝ ſuis vulnerıbꝰ curauit
et rmedia ſacramẽtoꝝ efficacia dedit. vñ mgr̃
iiij. ſen. in prin. dicit. ſamaritanꝰ eñ vulne
rato appropriãs curatõi eiꝰ ſacramẽtoꝝ alli
gamẽta adhibuit. qꝛ cõtra peccati originał
et actualis anime vulneraꝰ ſacramentoꝝ re
media deus inſtituit. Nam per vulneratõeꝫ
xp̃i noſtra peccatoꝝ
Vulnera penitus ſanantur.
Aduerſa leuius portantur:
Interiora plenius letificantur.
De primo habetur hic p̱ yſa. liuore eius ſa-
ti ſumus. Refert mgr̃ Jacobꝰ in li. de mira
bilibꝰ oriẽtaliũ regionũ. Qꝺ pellicanus eſt
auis odioſa ſerpẽtibꝰ. q̃ exiens nidũ ꝑ paſtu
ſtatim ſerpẽs ſubintrat ⁊ pullos ſuos quoſ
repent. pũgit ⁊ occidit. Pellicanus vero re
diens pullos ſuos mortuos ꝑ triduũ luget
ꝑcutiẽs roſtro pectꝰ ſuũ. ſanguĩe pullos re
uiuificat. ex cuius fuſiõe ſanguis multũ de
bilitatus. naturali affectu ſibi cõpatiẽtes in
nido retinet. ceteros v̉o q̃ſi d̉generes d̉ nido
eijcit ⁊ expellit. Sic xp̃s odit ſerpentẽ anti-
quũ. ſcꝫ dyabolũ. Duꝫ aũt poſſuiſſet hoĩem
in nidũ ꝑadiſi ⁊ abſcederet ſcꝫ hoĩem relin
quẽdo liberũ. venit dyabolꝰ et hoĩem occi
dit. quo repto filiꝰ dei ꝑ tres dies luxit pul
los ſuos. qꝛ toto tẽꝑe legis ſcripture. hũa-
no generi cõdoluit. Doleo ſuꝑ te fili mi ab
ſalon. ij. regũ. xviij. Et ideo tertia die. ſ. tẽ-
pore legis noue. tpe paſſiõis. roſtro ſe ꝑcuſ
ſit. quãdo ſine cõtradictõe aliq̃ crucifixus.
latus ſuũ ꝑmiſit lancea ꝑforari. et tunc ſan-
guĩe ſuo pullos ſuos occiſos ꝑfudit. et vul
nera peccatoꝝ curauit. ¶ Tria namꝙ̃
vulnera hõ a dyabolo ſerpẽte accepit. q̃ effi
catia vulnerũ xp̃i tribꝰ remedijs poſſunt cu
rari. Primũ vulnꝰ ẽ originalis culpa. Jllo
vulnere oẽs deſcẽdẽtes ab adam cõi lege
ꝑcutiũtur. vt dicit̃ de cõſe. di. iiij. c. fumiſſi
me. Cõtra qꝺ ẽ remediũ aqua baptiſmatis
cuiꝰ v̉tus ⁊ efficatia a latere xp̃i et vulneri-
bus eiꝰ effluxit. De q̃ ꝑdixit Ezech. dicẽs
in ꝑſona dei. Dabo vobis aquã mũdam et
⁊ mũdabimini ab omibꝰ inq̃namentis ve-
ſtris. Et notãter dicit ab oĩbus. qꝛ nõ ſoluꝫ
originale. verũetiã ĩ adultis venialia ⁊ mor
talia mũdat. de cõſe. di. iiij. de generante.

Quãdo eñ miniſter xp̃i pueruꝫ exterius in
aquã mittit baptiſmatis. xp̃s interiꝰ gratiã
infundit. mediãte qua crimia ab aĩa tollun
tur. Sed cur remanẽt penalitates. ſcꝫ eſuri-
es. ſitis. qꝛ ceſſante cauſa ceſſare etiã deberet
effectus. Reſpõdet mgr̃. iiij. ſen. di. iiij. c.
vlti. Qꝺ hoc fieri ideo tradũt ſancti docto-
res. qꝛ ſi etiã hoĩes ꝑ baptiſmũ a pena libe-
rarentur. ipſam putarẽt baptiſmi p̃miũ. nõ
p̃ciũ eterni regni. Jdeo ſoluto reatu peccati
tẽporalis pena manet. vt illa vita ſtudioſiꝰ
queratur. q̃ erit a penis oĩbus aliena. Et vt
ſic fideli certandi materia et vincẽdi daretur
occaſio. q̃ nõ vinceret ſi nõ pugnaret nec pu
gnaret ſi in baptiſmo ĩmortalis fieret. ¶
¶ Sꝫ quomõ parẽtes in baptiſmo purgati
puerũ maculatuꝫ originali generant. Dico
ꝙ ſicut granũ puruꝫ abſqꝫ palea ſeminatuꝫ.
nõminus granũ paleatũ generat. ſic ⁊ hic.
Secũdum vulnus eſt venialis culpa. qꝺ li
cet nõ ſit letale. eſt tñ nociuũ. qꝺ quilibet ac
cipit. dum inſtinctu ſerpentis dyaboli con
tra cõſilia dei facit. ſm doctorem ſubtilem ĩ
iiij. Hoc vulnere quis inficit̃ ſm aug. vt re-
citatur in can. di. xxv. §. alias. Quotiẽs ali
quis in cibo vel potu plus accipit ꝙ̃ neceſſe
eſt. vel plus loquitur vel tacet ꝙ̃ expedit. vł
plus paupereꝫ petentẽ importune exaſperat
vel ſanus corpore alijs ieiunãtibus prãde
re voluit. aut ſomno deditꝰ ad eccleſiam tar
dius ſurgit. quotiẽs excepto filiorum deſi-
derio vxorem ignouit et plura t̃lia. Aduer-
tẽdum tñ ſane ꝙ hmõi venialia poſſunt iter
duꝫ eſſe mortalia. ſi nimius ſit coꝝ exceſſus
Pro quorũ remedio ꝙ̃tũ ad eorum efficaci
am ex merito paſſionis de vulneribꝰ chriſti
fluxerunt multa remedia. ſcꝫ eukariſtie dig̃
ſumptõ. aque benedicte aſperſio. elemoſina
ruꝫ largitio. dñica oratio. generalis cõfeſſio
ſacerdotalis benedictio. crucis ſignatio. ex
trema vnctio. pectoris tunſio. et quolibet o
pus deuotũ. Et ꝙ̃ maxime paſſionis chriſti
deuota recordatio. Tertiũ vulnus eſt mor-
talis culpa. quã q̃s incurrit. qñ ſm ſtatũ cõ-
tra dei p̃cepta facit. Jn cuius remedium ex
latere xp̃i efficacia pñie effluxit ſine q̃ adul-
tus ĩ mortalibꝰ vulneratus curari nec ſalua
ri p̃t. Ecce q̃ntũ bonũ vulnera chriſti ꝑfude-
rũt in remediũ pctõꝝ et ſcelerũ nr̃oꝝ. Debet
ergo homo eſſe deo. gratus et compaſſionẽ
ad xp̃m habere de innocẽte morte. qꝛ quos

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in ſancta eccleſia ingratos reperit. vt pellica
nus in die iudicij ab electis ſepabit. et ad
penā deijciet eternā dicēs. Ite ī ignē eternū
ꝛc. ¶ L ¶ Secūdo ꝑ vulneratōem xp̄i nr̄a
vulnera aduerſitatis ꝛ tribulatōis leuiꝰ to
lerātur. dū. ſcꝫ vulnera xp̄i ad memoriā re
ducūtur. vn̄ grego. Si paſſio xp̄i ad memo
riā reducit̄. nihil ē qđ nō equo aīo tollerat̄.
qꝛ ſicut medicus exptꝰ vulnꝰ ſuū ꝑ ſe cura
tū alijs ſolet egr̄tis oſtēdere. vt ſpem tribuat
egrotāti poſſe ſuū etiā curare. Sic medicus
aīaꝝ ꝛ corporū. an̄ oclos hoīm ſua ꝓfunda
ponit vulnera. vt ꝯfidamꝰ etiam nr̄a vulne
ra aduerſitatis velle remediare dicēs. Tren̄
1. O vos oēs q̄ trāſitis ꝑ viā. attēdite ꝛ vi
dete ꝛc. Attēdite. inquā vos peccatores oīa
mēbra xp̄i ꝓpter vos vulnerata crudeliter.
Caput ꝑ ſpineā coronā. cor ꝑ lāceā. manꝰ
et pedes cū clauis. totū corpꝰ v̄gis ꝛ flagel
lis. attēdite igit̄ ꝛ videte oclis. o xp̄iani cru
deliſſimā mortē. quā inocēs xp̄s dei filꝰ ꝛ
virginis dilectiſſimꝰ paſſus eſt. In capite
ꝓpter ſpineā coronā. in oclis ꝓpter lacrimas.
ī facie ꝓpter alapas. ī maībꝰ ꝛ pedibꝰ ꝓpter
plagas. ī brachijs ꝓpter nimiā extēſionē. ī
tibijs ꝓpter īſolitā ꝯplicatōeꝫ. ī toto corpe
ꝓpter variā ꝑcuſſionē. ī auditu ꝓpter ꝯui
ciū clamoꝝ. ī viſu ꝓpter ꝯtēptibilē d̄riſiōeꝫ.
in olfatu abomīabiliū ſputoꝝ. in guſtu mul
taꝝ amaricataꝝ. ī corde multaꝝ tribulatōnū.
Reſpice ergo o hō ī faciē xp̄i tui. et libera
tor tuꝰ pepēdit ī cruce. Ad quē libet veniēte
paternaliter ſuſcipiēdū ꝛ oſculandū. augu.
Caro medici facta eſt medicamentū egroti.
Attendite igitur ꝛ videte vos oīs. q̄ tran
ſitis in tribulatōibus ꝛ aduerſitatibꝰ ꝑ viā.
ſi eſt dolor ſimilis. q. d. nō. ergo ſuſtinete pa
tienter modicum ꝓpter me. q̄a paſſus ſum
ꝓpter vos multa. Tertō vulnera xp̄i et ſan
guis effuſus noſtra interiora letificat. Dum
eñ deuote recolatur ſingularis īfuſiōis gra
tie ꝛ deuotōis aīa incipit iocūdari. et dulciſ
ſimis vocibꝰ exultatōis deo gratias agere
In quo aīa deuota cōpatur cigno. que eſt
auis albiſſima. cuiꝰ ꝓprietas ē ſecūdū am
bro. in examerō. ꝙ appropinquās ſue mor
ti. ante tres dies voces emittit dulciſſimas
et amenas. Cuiꝰ ratio eſt ſecundū albertuꝫ
ſanguis cigni eſt dulciſſimꝰ ꝛ puriſſimꝰ. et
in tali pūcto currit ad cor vt eū ꝯfortet. quo
ꝯfortato ad tantā dulcedinē voces amenaſ
emittit laudis. Auis iſta alba. eſt aīa ſancta
et deuota que ante mortē tertio die in ſtatu
gratie ex ꝯpaſſione amariſſime mortis xp̄i
corde debilitatur. ad qđ ꝯfortandū ꝯcur
rit ꝑ infuſam meditatōem ſanguis xp̄i dul
ciſſimus ex amore feruēti effuſꝰ. quo ꝯſide
rato deuotus hō in voces laudis ꝛ exultatōis
ameniſſimas ꝓrumpit. ¶ A ¶ Ut igit̄ q̄libꝫ
hō has laudis voces plenius modulari poſ
ſit. attendat memoria paſſiōis fructus. ſecū
dū eñ alber. tres q̄libet ꝯſeq̄tur fructus ꝛ
vtilitates deuote recolēs xp̄i paſſionē. Pri
mus eſt ꝙ tāta maxia gratia ꝛ pene remiſſio ꝙ
vtilius eſt hoī ſic ꝯſiderare paſſionē ꝙ̄ ſi ꝑ
integrū annū ſexta feria ieiunaſſet. Secūdꝰ
ꝙ̄ ſi ſemel in ebdomada accepiſſet diſcipli
naꝫ ꝑ ītegrū annū vſq3 ad effuſionē ſangui
nis. Tertiꝰ ꝙ̄ ſi ꝑ annū ſemel in ebdomada
pſalteriū legeret. Et bern̄. Quicūq3 ex toto
corde recordat̄ xp̄i paſſionē. recipit tres vti
litates. Prima. talis purgatur ab oībꝰ pec
catis. Secūda. ꝙ ſi nō indigeat purgatione
peccatoꝝ. valde paꝝ eſt dn̄o ob meritū illiꝰ
hoīs aliq̄s aīas a purgatorio liberare. q̄ alſ
ad magnū tēpꝰ eēnt purgāde. Tertia. quo
tiēs ſpiramē ex ore illiꝰ hoīs egreditur et ae
reꝫ reſumit. totiēs ſpūaliter gratiaꝫ recepit.
Ecce quātas vtilitates quis conſeq̄tur et ī
teriores ꝯſolatōes. Dꝫ igit̄ hō ꝑ iſtud ſacꝝ
tp̄s paſſiōis ſe ab oībꝰ exterioribus occu
patōibus ſepare. et ſe deuote ad v̄bū dei et
ad alia q̄ repn̄tant xp̄i paſſiōeꝫ diſponere vt
hos fructus ꝯſeq̄ mereatur et vitā eternā.

¶ In cena domini.

Cum dilexiſſet
ſuos qui erāt in mūdo. ī finē di
lexit eos. ioh. xiij. ¶ B ¶ Phs.
viij. ethi. vult ꝙ amicicia ex triplici bono
cauſatur. ſ. vtili. delectabili. et hōeſto. Sꝫ a
micicia tamen ex vtili vel delectabili n̄ eſt ꝑ
manēs et firma. qꝛ fundamētum ſ. vt ſunt
bona fortune vt puta diuitie. paſſiōes. ſani
tas. pulchritudo. nō ē ſtabile ſꝫ trāſitorium.
Ideo nec amicicia in hmōi bonis eſt ꝑma
nēs nec ſtabilis. qꝛ ceſſante cā ceſſat et effec
tus. Solūmō autē amicicia ꝯtracta ꝓpter
honeſtū bonū ſm̄ phm vbi ē. firma et ꝑma
nēs ē. Ideo ꝑiculoſum et inſtabile ꝙ̄tū ad
amiciciā et pacē dr̄ eē mr̄imoniū ꝓpter diui
tias et pulcritudineꝫ contractum. qꝛ vt br̄